

На етапі підбиття підсумків необхідно оцінювати не лише процес, але й результат [1]. Учитель може запропонувати дітям оцінити самих себе й обґрунтувати оцінку. Це допоможе йому краще пізнати свій клас, перевірити здатність дітей до самоаналізу, а також визначити рівень згуртованості колективу.

Кожен етап створення проекту є значущим, потребує не лише багато зусиль, знань і відповідальності, але й зацікавленості тих, хто його створює. Але якими б старанними і розумними не були учні, вони не зможуть ідеально виконати вибране завдання через брак життєвого досвіду. Саме тому вчитель увесь час повинен допомагати, вносити корективи, робити зауваження та заохочувати похвалою.

ЛІТЕРАТУРА

3. Гайнова О. М. Проектна діяльність учнів на уроках англійської мови / О. М. Гайнова // Англійська мова та література. – 2005. – № 30. – Р. 2–6.
4. Зіннуров Е. І. Робота над проектами під час вивчення англійської мови / Е. І. Зіннуров // Англійська мова та література. – 2004. – № 10. – С. 2–6.
5. Самойленко Н. Навчання учнів методом проектів / Н. Самойленко // ENGLISH: Додаток до газ. “Шкільний світ”. – 2007. – № 17. – С. 3–5.
6. Юдкіна Т. І. Використання методу проектів на сучасному уроці англійської мови / Т. І. Юдкіна // Англійська мова та література. – 2007. – № 11. – С. 4–7.

Наталія Тесленко

*студентка природничого факультету
Полтавського державного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

ЗООМОРФІЗМИ ЯК ВІДБИТТЯ ЦІННІСНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В НІМЕЦЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

У словниковому складі кожної мови існують особливі експресивно-оцінюючі одиниці, що є засобами вторинної номінації. Змістом цих вторинних форм є не самі факти об’єктивного досвіду, але відношення до них носіїв мови. Зооморфізми в німецькій мові – це одна з універсальних тенденцій метафоризації, у результаті якої здійснюється перенос назв тварин для позначення людей. Так, мавпа в німецькій фразеології персоніфікує спритність: *mit affenartiger Geschicklichkeit* – “зі спритністю мавпи”, шаленість: *einen Affen an jemandem gefressen haben* – “бути без розуму від кого-небудь”;

вовк – жорстокість, досвід, дурні наміри: *ein Wolf im Schafspelz* – “вовк в овечій шкурі”, *mit den Wolfen muss man heulen* – “з вовками жити – по-вовчому вити”, *der Wolf stirbt in seiner Haut* – “як вовка не годуй, він усе в лис дивиться”; лисиця – хитрість: *schlauier Fuchs* – “стара лисиця, хитрий лис”, *den Fuchs anziehen (fuchsschwanzeln)* – “викручуватися, прикидатися”; заєць – швидкість: *der Ochs will den Hasen erlaufen* – “бик захотів зайця обігнати”, *rufe nicht “Hase!”*, *bis du ihn im Sacke hast* – “не говори “гоп”, доки не перескочеш”, бик – впертість: *er ist stiernackig* – “він впертий як бик”, свиня – підлість, неохайність: *Schwein* – “нечупара; підла людина”, *Schweinerei* – “свинство”.

“Вивчаючи літературні джерела по даній темі, можна зробити висновок, що найчастіше зустрічається зооморфізм із словом “*der Hund*” (83 фразеологізма з даним зооморфізмом). Це можна пояснити тим, що собака є другом людини. Вона супроводжує її із давніх часів. Наприклад, *auf den Hund bringen* – “розорити, довести до вбогості кого-небудь”. Свійські тварини як корова й кішка також відіграють важливу роль при позначенні якостей характеру людини. Наприклад, *man wird so alt wie eine Kuh und lernt immer noch dazu* – “вчитися ніколи не пізно” [3, с. 69].

У німецькій мові також існують зооморфічні образи, загальні для всіх мов. Це стійкі вирази з Біблії, латинських і давньогрецьких текстів. Біблійні фразеологізми створюють яскраву картину моральних якостей людини, наприклад, невдячності: *Perlen vor die Saue werfen* – “метати бісер перед свиньми”, закріплюють універсальну образність за певними зоонімами: *ein Wolf in Schafspelz (Schafskleid)* – “вовк в овечій шкурі”, *ein verlorenes Schaf* – “блудлива вівця”, *die listige Schlange* – “Змій-Спокусник”.

Багато виразів із давніх текстів прижилися в німецькій мові: *Augiasstall* – “Авгієві стаїні; грецька міфологія”, *Weißer Rabe* – “біла ворона; Ювенал, Сатири”, *aus einer Mücke einen Elefanten machen* – “з мухи робити слона (антична приказка)”, *das Trojanische Pferd* – “Троянський кінь; Гомер, Одисея”, *der Mensch ist dem Menschen ein Wolf* – “людина людині вовк; Плавт”.

Поряд з подібними сталими словосполученнями з переносним значенням, у німецькій мові існує безліч прислів'їв і приказок із зоокомпонентами, які є результатом спостережень за об'єктивною реальністю: *der Katze Scherz, der Mause Tod* – “що для кішки іграшка, то для миші смерть”, *bei Nacht sind alle Katzen grau* – “вночі всі кішки сірі” [1, с. 25–37].

Німецькі зооморфізми дуже різноманітні по своєму змісті й охоплюють всі сторони життя німецького народу. Наприклад, *dicke Mause haben (Pferdchen im Stall haben)* – “мати гроші за душею”, *die Katze im Sack kaufen* – “купити kota в мішку, придбати щонебудь без попередньої перевірки”, засуджується пияцтво: *einen Affen haben* – “бути п’яним”, *sich einen Affen kaufen* – “напитися”, критикуються ледарі, хвальки: *einen Bären aufbinden* – “розповідати небиліці, обманювати кого-небудь”, *auf der Bärenhaut liegen* – “бити байдики”, *den Hund hinken lassen* – “ухилятися від чого-небудь”, *auf hohem Pferd sitzen* – “хвалитися, задирати ніс”.

Прислів’я вчать заощадливості, працьовитості: *wie ein Pferd arbeiten* – “працювати як кінь”, *wer zwei Hasen hetzt, fängt keinen* – “за двома зайцями поженешся, жодного не піймаєш”. Багато з них несуть позитивну оцінку: *den Stier bei den Hornen fassen* – “взяти бика за роги”, *auf das richtige Pferd setzen* – “зробити вірний вибір”, *hier liegt der Hase im Pfeffer* – “ось в чім річ!”.

Таким чином, можна зробити наступні висновки: проведене дослідження дозволило описати досить значимий для людини фрагмент мовної картини світу, пов’язаний з тваринами, що відіграють важливу роль у повсякденному житті. Також можна стверджувати, що набір якостей, які відносяться до числа достоїнств німецького й українського етносів, істотно різняться. Разом з тим виділяється ряд якостей, які схвалюються рівною мірою в обох лінгвокультурах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беркетова З. В. Системная лексикология современного немецкого языка / З. В. Беркетова, М. В. Харченко. – Барнаул, 1998. – 426 с.
2. Шевелева Л. В. Лексикология современного немецкого языка. Курс лекций / Л. В. Шевелева. Учебное пособие. – М. : Высшая школа, 2004. – 386 с.
3. Wolf F. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. / F. Wolf – Berlin : Max Heuber Verlag, 1973. – 322 s.

Анжеліка Титаренко

*студентка психолого-педагогічного факультету
Полтавського державного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

АКТИВНІ ЗАСОБИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ РЕФЛЕКТОРНОЇ ТЕОРІЇ

Складні і всебічні інтеграційні процеси, які переживає людство, з особливою гостротою викликали необхідність вивчення іноземних мов. Не випадкова зростаюча увага вчених педагогів до пошуків більш результативних методів і засобів їх продуктивного і приско-